Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — Det europæiske år for kulturarv 2018

(2017/C 088/03)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU) —

— har under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et europæisk år for kulturarv ([1]) afgivet følgende resolution:

I. POLITISKE ANBEFALINGER

1. Det Europæiske Regionsudvalg hilser Kommissionens forslag om at udpege 2018 til »det europæiske år for kulturarv« velkommen og er enigt i de overordnede og specifikke mål for det europæiske år;

2. mener, at et europæisk år for kulturarv er en gunstig mulighed for at skærpe bevidstheden på græsrodsniveau om nødvendigheden af at beskytte kulturarven, at gøre viden om kulturarven mere tilgængelig for et bredere publikum og bidrage til at nå de fælles mål i paneuropæisk sammenhæng ([2]). Desuden bør det europæiske år fremme udveksling af bedste praksis i forbindelse med udviklingen af effektive forvaltningssystemer, der kan afbøde de risici, som er forbundet med byudvikling og omformning af landskabet, samt i bekæmpelsen af ulovlige udgravninger og den ulovlige handel med kulturgoder;

3. opfordrer til at anlægge en overordnet og visionær tilgang til tilrettelæggelsen af det europæiske år for kulturarv 2018, der også ses som en lejlighed til at slå til lyd for vort motto »forenet i mangfoldighed«. RU bekræfter, at det agter at bakke op om det europæiske år for kulturarv 2018 og erklærer sig således rede til at bidrage til arbejdet i den europæiske styringsgruppe, som Kommissionen foreslår nedsat som led i det europæiske år 2018;

4. mener, at hædring og ihukommelse af kulturarven vil hjælpe borgerne i Europa med at opbygge forståelse, inspirere til kreativitet og fremme aktivt medborgerskab. Fremme af kultur og kulturarven er vigtigt for at styrke identiteten og de demokratiske værdier i Europa og for at bidrage til social og økonomisk samhørighed. I den forbindelse er det nødvendigt at medtænke de beskyttede naturområder, der udgør en del af kulturarven;

5. glæder sig over, at kultur anerkendes som et middel til lokal og regional udvikling, samt over anerkendelsen af værdien af innovative modeller for flerniveauforvaltning og -styring af kulturarven. Udvalget understreger dog, at udpegelsen af koordinatorer på medlemsstatsplan fuldt ud skal afspejle forvaltningsstrukturerne i de enkelte medlemsstater, herunder føderale strukturer og/eller regioner/kommuner med lovgivningsmæssige beføjelser;

6. bekræfter betydningen af landskaber som et grundlæggende element i natur- og kulturarven, der har stor indflydelse på de europæiske borgeres identitet. På linje med den europæiske landskabskonvention og den europæiske kulturdagsorden mener udvalget derfor, at de overordnede målsætninger for det europæiske år for kulturarv 2018 ville kunne beriges ved at tilføje et stærkt element af territorial udvikling i form af regionale og lokale kulturelle strategier, der inddrager fremme af bæredygtig kulturturisme;

7. forventer, at det europæiske år for kulturarv 2018 vil skabe et momentum, som kan øge de disponible midler under COSME-programmet til små og mellemstore virksomheder med relation til kulturturisme;

8. forventer, at turisme, herunder navnlig kulturarvsturisme, vil komme til at spille en vigtig rolle i 2018, eftersom det er en af de hurtigst voksende økonomiske sektorer i Europa, som er drivkraft for global vækst og udvikling, skaber millioner af arbejdspladser, fremmer eksport og investeringer og forandrer borgernes liv;

9. understreger betydningen af kultur som en afgørende faktor for at tiltrække turister og betoner behovet for at fremme Europas natur- og kulturarv i vore regioner, byer og landdistrikter, der er udstillingsvinduer for Europas mangfoldighed, og for at sikre bedre adgang til de områder, som er vanskelige at komme til som f.eks. land-, bjerg- og øområder;

10. minder om, at målet med EU's nye dagsorden for byerne er bedre livskvalitet i byerne og udvikling af en ny »bymæssig« forvaltning, og understreger, at der ligeledes bør etableres partnerskaber vedrørende andre temaer, der kræver en integreret politisk indsats, f.eks. hensyntagen til den kulturelle og turismemæssige dimension af byudvikling, nye inklusive former for deltagelse, innovation og »intelligente byer« ([3]);

([1]) COM(2016) 543 final.
([2]) COR-2014-05515-00-00-AC-TRA.
([3]) COR-2015-05511-00-01-AC-TRA.

11. fremhæver den tætte forbindelse, der er mellem kulturarv og udvikling af landdistrikter, og opfordrer landområderne til at være mere opmærksomme på kulturarv i deres udviklingsstrategier, eftersom denne bidrager til at bevare og skabe arbejdspladser, understøtter landbrugsbedrifter, beskytter kulturlandskaber og støtter kunst og håndværk i landdistrikterne;

12. peger atter på den mulige fordel ved at anvende en europæisk gruppe for territorialt samarbejde (EGTS) i gennemførelsen af projekter vedrørende flerniveaustyring, idet den giver mulighed for at skabe kontakt mellem samtlige aktører med ansvar for forvaltningen af et grænseoverskridende område eller en euroregion ([4]) og for at bane vej for samarbejde på kulturområdet, der omfatter såvel håndgribelig som uhåndgribelig kulturarv, med en positiv afsmittende effekt på andre sektorer, såsom turisme og industri;

13. gentager sin støtte til initiativerne vedrørende de europæiske kulturhovedstæder og det europæiske kulturarvsmærke, opfordrer til indførelsen af en EU-kulturarvspris og europæiske kulturdage og understreger behovet for en stærk sammenkædning med de aktiviteter, der gennemføres som led i det europæiske år 2018;

14. bemærker, at skønt samfinansiering på europæisk plan af de aktiviteter, der iværksættes til støtte for de forskellige europæiske år, indgår i de eksisterende muligheder for opstilling af prioriteter for et eller flere år ad gangen og med relation til eksisterende programmer, er valget af hvert europæiske års politiske fokus i vid udstrækning afgørende for, hvor store budgetmidler, der afsættes til det. Dette fører til store udsving i finansieringen fra det ene år til det andet, hvilket kan betyde, at målene for et europæisk år ikke bliver opfyldt;

15. påpeger endnu en gang, at i en globaliseret verden kan kultur også være bestemmende for et steds tiltrækningsevne og dermed for konkurrenceevnen for virksomheder, investorer og kreative iværksættere;

16. betragter det europæiske år for kulturarv 2018 som en vigtig milepæl i udviklingen af EU-strategien for internationale kulturelle forbindelser ([5]);

17. hilser fokusset på Mellemøsten velkommen i betragtning af kulturarvens rolle på området eksterne forbindelser, eftersom denne region er hårdt ramt af den bevidste ødelæggelse af kulturskatte i bestemte konfliktområder. Udvalget er enigt i, at man også bør tilstræbe et kulturelt samarbejde med lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, og landene i Det Østlige Partnerskab;

18. understreger, at det er meget vigtigt, at de unge anerkender, forstår og værdsætter deres kulturarv og opfatter den som en del af deres identitet. Udvalget opfordrer i denne forbindelse til at gå mere proaktivt til værks for at øge interessen for den europæiske kulturarv og dens mangfoldighed blandt børn og unge. Udvalget foreslår derfor at inkludere undervisning i elementer fra europæisk kunst, musik, teater og film for at øge kendskabet til Europas materielle og immaterielle kulturarv;

19. fremhæver atter betydningen af at tilegne sig kulturelle og kreative færdigheder i en tidlig alder, både inden for uddannelsessystemet og i fritiden, hvilket vil sætte den unge generation i stand til at få fuldt udbytte af de nye former for adgang til kultur ([6]);

20. anser tilgængelighed for at være afgørende for, at det europæiske år for kulturarv 2018 kan blive en succes, idet bedre muligheder for fysisk adgang er en væsentlig betingelse for at få flere til at deltage ([7]);

21. bekræfter sin beredvillighed til at deltage i udformningen af en omfattende kommunikationsstrategi og i organiseringen af relevante konferencer, events og initiativer og til at lette dialogen med borgere og interessenter;

22. slår til lyd for mere aktive EU-medier og en mere aktiv politik for audiovisuelle medier og IT i bestræbelserne på at fremme Europas kulturelle og sproglige arv;

23. anser det ligeledes for nødvendigt at skabe et europæisk netværk af kulturarvsbyer som fælles arv for alle EU-borgere, og indføre særlige foranstaltninger til bevarelse og oplysning om dets eksistens;

([4]) CDR371-2011_FIN_AC.
([5]) JOIN(2016) 29 final.
([6]) CDR 2391/2012 fin.
([7]) CDR3952-2013_00_00_TRA_AC.

24. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet, formanden for Det Europæiske Råd og det slovakiske rådsformandskab.

II. **ANBEFALEDE ÆNDRINGER**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et europæisk år for kulturarv

Anbefalet ændring 1

Betragtning 0

Kommissionens tekst	*RU's ændringsforslag*
	Den Europæiske Union bidrager til bevarelsen og udviklingen af de udelelige og universelle værdier, som er menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer, sprog og traditioner som fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 2

Betragtning 4

Kommissionens tekst	*RU's ændringsforslag*
Som Europa-Kommissionen fremhævede i sin meddelelse »På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa« ([8]), skal kulturarven betragtes som en fælles ressource og et fælles gode, der forvaltes for kommende generationer, og som alle interessenter har et fælles ansvar for at beskytte.	Som Europa-Kommissionen fremhævede i sin meddelelse »På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa« [8] ([8]), skal kulturarven betragtes som en fælles ressource og et fælles gode, der forvaltes for kommende generationer, og som alle interessenter har et fælles ansvar for at beskytte. ***I så henseende er artikel 36 i TEUF ikke til hinder for forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel og varer i transit, som er begrundet i beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi.***
([8]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 22. juli 2014 — På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa (COM(2014) 477 final).	([8]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 22. juli 2014 — På vej mod en integreret tilgang til kulturarv i Europa (COM(2014) 477 final).

Begrundelse

Det er vigtigt at minde om, at varer, som er en del af et lands kulturskatte, er undtaget fra EU-reglerne om frie varebevægelser.

Anbefalet ændring 3

Betragtning 11

Kommissionens tekst	*RU's ændringsforslag*
Kulturarv kan spille en vigtig rolle for fællesskabssamhørigheden i en tid med voksende kulturel mangfoldighed i de europæiske samfund. Nye deltagerorienterede og interkulturelle tilgange til kulturarvspolitikker og uddannelsesinitiativer, som tillægger al kulturarv ligeværdighed, har potentialet til at øge tilliden, den gensidige anerkendelse og den sociale samhørighed.	Kulturarv kan spille en vigtig rolle for fællesskabssamhørigheden i en tid med voksende kulturel mangfoldighed i de europæiske samfund. ***Seværdigheder, som har fået tildelt det europæiske kulturarvsmærke, har en stærk europæisk dimension, eftersom de er blevet udvalgt for deres rolle i den europæiske historie. Som sådanne symboliserer de europæiske idealer, værdier, historie og integration, og de bringer Den Europæiske Union og borgerne tættere sammen. Sammen med de europæiske kulturhovedstæder øger de de europæiske borgeres følelse af at tilhøre et fælles kulturområde. Derfor bør der tilstræbes komplementaritet med det europæiske år for kulturarv.*** Nye deltagerorienterede og interkulturelle tilgange til kulturarvspolitikker og uddannelsesinitiativer, som ***med respekt for den kunstneriske frihed i henhold til artikel 13 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder*** tillægger al kulturarv ligeværdighed, har potentialet til at øge tilliden, den gensidige anerkendelse og den sociale samhørighed.

Begrundelse

Såvel det europæiske kulturarvsmærke og de europæiske kulturhovedstæder er vigtige instrumenter til promovering af kulturarven på lokalt og regionalt niveau og bør anerkendes behørigt i afgørelsen. Det samme gælder friheden for kunst, som er en hjørnesten i europæisk kreativitet.

Anbefalet ændring 4

Artikel 2, stk. 2, litra k)

Kommissionens tekst	*RU's ændringsforslag*
tilskynde til synergier mellem Unionen og medlemsstaterne, herunder styrkelse af initiativer til forebyggelse af ulovlig handel med kulturgoder.	tilskynde til synergier mellem Unionen og medlemsstaterne, herunder styrkelse af initiativer til forebyggelse af ***ulovlige udgravninger og*** ulovlig handel med kulturgoder.

Begrundelse

Ødelæggelsen af arkæologiske fundpladser på grund af ulovlige udgravninger har uoverskuelige konsekvenser for Europas kulturarv.

Anbefalet ændring 5

Artikel 4

Kommissionens tekst	*RU's ændringsforslag*
Koordinering på *nationalt* plan	**Koordinering på *medlemsstats*plan**
Hver medlemsstat udpeger en ***national*** koordinator, som er ansvarlig for at arrangere dens deltagelse i det europæiske år. Koordinatoren sikrer koordineringen af relevante aktiviteter på ***nationalt*** plan.	Hver medlemsstat udpeger en koordinator, som er ansvarlig for at arrangere dens deltagelse i det europæiske år***, med fuld respekt for den kompetence, der er tillagt de nationale, regionale og lokale forvaltningsniveauer***. Koordinatoren sikrer koordineringen af relevante aktiviteter på ***medlemsstats***plan.

Begrundelse

Ved udpegelsen af medlemsstaternes koordinatorer bør der tages fuldt hensyn til føderale statsstrukturer og subnationale forvaltningsniveauer.

Bruxelles, den 12. oktober 2016.

Markku MARKKULA

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg